

Quảng Ninh: Sông Diễn Vọng bị ô nhiễm nặng do đâu?

14:03 19/05/2019

Hàng loạt các bến cảng tồn tại hai bên bờ sông Diễn Vọng đang gián tiếp gây ô nhiễm Vịnh Hạ Long...

Váng đen bốc mùi hôi tanh nổi lềnh phềnh trên Sông Diễn Vọng

Sông Diễn Vọng là con sông chảy qua huyện Hoành Bồ, thành phố Cẩm Phả và thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh, con sông này trút nước vào Vịnh Cửa Lục và chạy thẳng ra Vịnh Hạ Long. Tuy nhiên, hiện tại con sông này đang bị ô nhiễm một cách nặng nề...

Các bến, bãi, cảng than, vật liệu xây dựng được quy hoạch dọc hai bờ sông Diễn Vọng

Theo người dân nơi đây thì, đầu những năm 2000, rừng đầu nguồn bị cạo trọc và nhiều diện tích ven dòng sông này bị sử dụng vào các hoạt động khai thác than. Bùn đất, dầu mỡ, than đá và bãi thải theo những trận mưa trôi xuống Diễn Vọng, dòng sông này ô nhiễm nặng nề.

“Trước kia từ Dương Huy, chúng tôi thường mang gỗ lên những bè mảng bằng tre, xuôi dòng sông Tha Cát ra dòng sông Diễn Vọng trong vát đổ thẳng ra Vịnh Cửa Lục để bán gỗ. Thế nhưng bây giờ, khi con cháu chở qua đây, tôi không còn nhận ra dòng sông đầy sức sống ngày nào nữa rồi, nước sông đục, bốc mùi hôi tanh...”, Ông Nguyễn Văn Sinh – 96 tuổi, người dân xã Dương Huy chia sẻ.

Hệ thống sàng tuyển, lọc rửa than tại bến cảng

Còn theo ghi nhận của PV THCL, hiện tại hai bên bờ sông Diễn Vọng đang tồn tại các cảng than và cảng vật liệu xây dựng như: Cảng Làng Khánh, Cảng Thành Tâm, Cảng 368,...

Qua quan sát, thật dễ dàng để thấy một màu đen đục ngầu trên dòng sông Diễn Vọng. Những váng đen nổi lênh phênh không khó để người ta nhận biết đó là váng dầu của các xà lan, các tàu vào “ăn” than.

Không những vậy, những con tàu vào bốc xúc vật liệu xây dựng cũng tạo lên hiện tượng phát tán bụi nghi ngút, cộng với đó là sự rơi vãi của hàng hóa khiến nơi đây ngày càng ô nhiễm.

“Trước kia dòng sông này trong sạch lắm, thậm chí chúng tôi còn có thể đi đánh cá làm thức ăn, nhưng gần hai chục năm nay khai thác than, rồi cảng than, cảng vật liệu hình thành mới trở nên ô nhiễm kinh khủng thế này.” Bà Nguyễn Thị Nguyệt, người dân sống gần khu vực này chia sẻ.

Sàng tuyển, rửa than đổ thẳng ra sông chảy về biển

Liên quan đến vấn đề trên, PV đã đặt lịch làm việc với UBND huyện Hoài Bồ, ông Nguyễn Thanh Ân – Trưởng phòng TNMT huyện Hoài Bồ đã cung cấp cho phóng viên những hồ sơ, giấy tờ pháp lý liên quan.

Nước than đen ngòm chảy ra sông Diễn Vọng.

Theo hồ sơ, những cảng trên đều được cấp phép là cảng tập kết, tiêu thụ, bốc dỡ hàng hóa rời như: than, đá, cát, sỏi,... tuy nhiên, theo quan sát của phóng viên thì những cảng này đều không hệ thống thu gom và xử lý chất thải rắn, chất thải sinh hoạt.

Nước than đen ngòm chảy ra sông Diễn Vọng.

Đặc biệt, ngoài các hoạt động tập kết, tiêu thụ than thì theo quan sát của PV, cảng được quy hoạch ở hai bên bờ sông Diễn Vọng còn tồn tại các hoạt động chế biến than: sàng tuyển, rửa than...

Trao đổi với PV, đại diện Cảng vụ Quảng Ninh cho biết, các bến, bãi ở đây theo quy hoạch không được tồn tại các hoạt động, chế biến than.

Có hay không việc dòng sông Diễn Vọng bị ô nhiễm bởi các cảng than và cảng vật liệu xây dựng?

Tuy nhiên, theo ghi nhận được của PV, thì tại các cảng than dọc sông Diễn Vọng, ngoài một khối lượng than lớn được tập kết, thì còn rất nhiều các trang thiết bị liên quan đến sản xuất chế biến như bể lắng, máy sàng tuyển..(?)

Những năm gần đây, chính quyền tỉnh Quảng Ninh luôn đẩy mạnh công tác bảo vệ môi trường, đặc biệt là bảo vệ di sản thiên nhiên Thế giới Vịnh Hạ Long. Trong khi các cơ quan chức năng đang đánh giá nguyên nhân gây ô nhiễm Vịnh Hạ Long là do nước thải của tàu du lịch, của phao xếp trên bè nổi,... thì giờ đây Di sản thiên nhiên thế giới của Quảng Ninh lại đang bị đe dọa bởi nguy cơ đục hoá, bùn hoá đáy và nông hoá đáy vịnh kèm theo suy giảm đa dạng sinh học.

Như vậy có hay không việc quy hoạch các cảng tập kết, tiêu thụ, kinh doanh, chế biến than dọc dòng sông Diễn Vọng (con sông đổ thẳng ra Vịnh Cửa Lục – một eo biển của Vịnh Hạ Long) gián tiếp gây ô nhiễm Vịnh Hạ Long? Câu hỏi này có lẽ xin dành cho các cơ quan chức năng tỉnh Quảng Ninh cùng các địa phương liên quan kiểm tra xử lý và trả lời cho bạn đọc.

Tháng 7/2015, sau trận mưa lũ lịch sử, nhóm chuyên bảo vệ nguồn nước sạch và môi trường có tên Waterkeeper Alliance, trụ sở chính tại New York đã ra hai thông cáo báo chí với cảnh báo xỉ than bị nước lũ cuốn trôi từ những bãi chứa sẽ là mối nguy cho cộng đồng cư dân, động vật hoang dã và Khu di sản Thiên

nhiên Thế giới Vịnh Hạ Long. Cùng với đó, rất nhiều nghiên cứu cho rằng, hệ sinh thái dưới nước khu vực ven bờ suy kiệt nghiêm trọng, do tất cả các luồng chảy kéo theo bùn than đều dẫn ra vịnh Hạ Long, trong khi rừng ngập mặn là hệ sinh thái giúp ngăn chặn các chất thải độc từ các khai trường đổ xuống đã bị tàn phá tới mức cạn kiệt. Tình trạng này không được ngăn chặn kịp thời, tương lai không xa vùng lõi vịnh Hạ Long sẽ bị ô nhiễm nghiêm trọng, đe dọa và mất đi toàn bộ giá trị tự nhiên của Di sản Thiên nhiên thế giới.

Nhóm PVĐT